

Рабин і запорожець

Степан Руданський

Читав рабин свої книги
Двадцять і сім років,
Перечитав всіх талмудів
І усіх пророків...

Читав двадцять і сім років,
Ні з ким ані слова!..
З ним не сміла говорити
Й сама рабинова.

І чи то він свою мову
За той час забувся,
Чи з великої науки
З розуму схибнувся,

А як вийшов уже на світ
Жидову учити,
Він зачав уже на мигах
З нею говорити!..

Чудуються, дивуються
Жиди бородаті —
І давай по цілім світі
Гонців розсилати!

Ганяються гонці всюди,
Мудрих зволікають;
Та щось мови його й мудрі
Не дуже втинають.

Але іде запорожець
Та й почав питати:
"А що у вас, жиденята,
Доброго чувати?.."

Жиди й кажуть козакові:
"Таке й таке діло!.."

"Ет! Дурні ви, жиденята! —
Козак каже сміло.—

А скажіть-но,— каже,— тому
Величному пану,
Що я із ним хоть і зараз
До розмови стану!.."

Пішли жида до рабина,
Разом повклякали,
Доткнулися його капців,
З страхом запитали,

Чи звелить він козакові
Мовити з собою...
Рабин тільки подивився,
Махнув бородою...

І вернулись жиденята
Козака просити,
Щоби козак із рабином
Ішов говорити...

Прийшов козак, поклонився,
Рабина вітає...
Але рабин встає з крісла,
Палець наставляє...

Наставляє — біс то знає,
Чого рабин хоче!..
Але козак йому сунув
Аж два перед очі!..

Кивнув рабин головою,
Махнув бородою;
Показує йому вгору
Правою рукою!..

"Він угору! Тра донизу!" —
Козак розважає
І нагнувся і рукою

В землю утикає!..

Махнув рабин головою,
Подивився всюди
І складає собі руки
Наохрест на груди!..

Тоді козак приступився —
Як заїде в пику!..
Ціле місто зворухнулось
З галасу та крику!..

Але рабин знов спокійно
Махнув бородою!
Поклонився козакові,
Пішов з жидовою.

Приступили жиденята,
Рабина питали:
"Що пан рабин з запорожцем
Розмовляти мали?"

І сів рабин коло школи
Та й став говорити:
"Я питався: хто б тебе мав
Такий сотворити?.."

А він мало так казати:
"Що питати много?
Той мене мав сотворити,
Хто тебе самого!.."

Я, герехт! Що правда, правда!
Я ще був питати:
Хто б то був, що мав над нами
Небо збудувати?

А воно пак так розумно
Мені відказало:
"Той і небо, хто і землю
Сотворити мало!.."

Я ще був йому казати,
Що бог не гнівливий,
А воно мені сказало,
Що і справедливий!.."

Підступили й наші люди,
Козака питали:
" А що то ви із рабином
Розмовляли мали?.."

"А що ж, люди? Та жид жидом!
Я лиш показався,
А він пальцем вже до ока
Мені добирався...

Та мене-то не схитрити,
Знаю чого хоче,
Та йому аж два козацьких
Сунув перед очі!..

Видить рабин — не злякає!
"Повішаю!" — каже.
А я тебе, йому кажу,
Закопаю, враже!

А він каже: "Зв'яжу руки!"
Чи чули огиду?..
А я його за то в пику:
"Брешеш, скурвий жиду!.."